

GĂLĂGIE MARE

SGANARELLE (Încornoratul imaginar) de Molière ● **TEATRUL ODEON** ● Data reprezentăției: 29 ianuarie 1994 ● Regia: Dragoș Galgoțiu ● Scenografia: Vittorio Holtier ● Muzică de Georges Bizet ● Distribuția: Ionel Mihăilescu (Gorgibus), Magda Catone (Celia), Șerban Ionescu (Leliu), Laurențiu Lazăr (Gros-René), Marian Râlea (Sganarelle), Dorina Lazăr (Soția lui), Mirela Dumitru (Camerista Celinei), Dan Năstase, Cristian Dunăreanu, Cristian Hitianu (Soldații).

foto: Dan Vatanianuc

Alexandru Bindea, Damian Crășmaru și Carmen Stănescu în *Locomotiva* de André Roussin, TNB (regia: Mihai Manolescu)

DUBLU ROL

PREMIERĂ PE ȚARĂ

LOCOMOTIVA de André Roussin. Traducerea: Ileana Scipione ● **TEATRUL NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI** ● Data reprezentației: 10 februarie 1994 ● Regia: Mihai Manolescu ● Decorul: Vasile Rotaru ● Costumele: Eugenia Botănescu ● Muzica: Dorina Crișan Rusu ● Distribuția: Carmen Stănescu (Sonia), Damian Crășmaru (Ernest), Aimée Iacobescu (Catherine), Iuliana Moise (Isabelle), Dragoș Ionescu (Alexandre), Alexandru Bindea (Kostia).

Exemplele de piese scrise special pentru un anume interpret nu sunt, în istoria dramaturgiei, tocmai rare, iar numele actorilor sau actrițelor care au „provocat” asemenea lucrări le-au umbrit uneori, în memoria posterității, pe acelea ale autorilor. Nu știu dacă aceasta din urmă va fi soarta comediei lui André Roussin, compusă în 1966 pentru Elvira Popescu; perspectiva e încă prea scurtă: dramaturgul-academician s-a stins din viață în 1987, iar actrița româno-franceză, acum abia câteva luni. Cred mai degrabă că textul, ilustrând agreabil, dar fără strălucire deosebită, specia teatrului de bulevard, va avea șanse de supraviețuire în măsura în care va găsi în continuare personalitatea feminină capabilă să întrupeze rolul principal cu o forță egală celeia a creatoarei lui. În acest sens, s-ar

parea că spectacolul Naționalului bucureștean a făcut mult (ca să nu zic „totul”) pentru prelungirea carierei scenice a piesei. Și asta pentru că protagonista sa, Carmen Stănescu, este nu numai o prezentă fermecătoare și elegantă, ci și o comediantă subtilă, știind să „prindă” și să transmită cu precizie savuroasă nuanțele unei partituri; chiar atunci când, ca aici, respectiva partitură nu oferă prea mult peste dominantă de trăsneală simpatică, asezonată cu accent străin. (Povestea imaginează o rusoaică emigrată de tânără în Franța, acum mamă și bunică, dar încă fidelă unui romantic amor slav și semi-imaginar pe care însă, regăsindu-l întâmplător, îl va abandona în favoarea mai trainicelor, de fapt, sentimente conjugale.) Montarea – altminteri, „curată” profesional – se mai susține doar prin jocul plăcut, de umor spumos, al lui Damian Crășmaru (soțul) și prin compoziția mustoasă a lui Alexandru Bindea (vizibil prea tânăr, totuși, pentru rolul „amantului” păraginit, Kostia); restul distribuției, neglijată regizoral ori nepotrivit aleasă, acționează într-o dezordine stereotipă. Astfel, lui Carmen Stănescu îi mai revine un rol – acela de locomotivă ce trage după sine trenul cam lenșel al spectacolului. Nu-i putem dori decât să aibă combustibil pentru o cursă lungă.

■ A.G.

Lumea în care trăim a pulberat încrederea. Locul ei a fost luat, cu surle și trâmbițe, de neîncredere: în tine, în celălalt, în ceilalți. Trăim haotic într-un spațiu marginal, în care preocupările alunecă spre derizoriu. Lucrurile majore și-au pierdut semnul și au devenit minore. Ne mișcăm gălăgios și obsesiv într-un registru meschin, care ne închide, depersonalizându-ne, în temnița lui.

Cred că aceasta este una dintre sursele spectacolului *Sganarelle* (sau *Încornoratul Imaginar*) de Molière, montat de Dragoș Galgoțiu la Teatrul Odeon. Simplul comic de situație, cascadele de confuzii, specifice textului clasic, nu știu dacă, tratate *ad litteram*, ar mai putea avea efectul scontat de Molière. O lectură modernă, adecvată contextului actual conduce la un spectacol, și el, modern, dinamic, în care realitatea și ficțiunea joacă pe rând farse spectatorului. Chiar dacă ironia lui Molière nu este foarte bine instalată aici, *Sganarelle* fiind mai degrabă un exercițiu de început în acest sens, spectacolul lui Galgoțiu preferă șarja, recurgând la elementele care compun teatrul de bălci, reconstruit astfel pe scenă. Bicicletă, pian, sfeșnic, soldați, muzică, teatru de păpuși coexistă scenic ca la bălci, ca în teatrul popular, ca în *D'ale carnavalului* sau ca în *La Moș!* ale lui Caragiale. Stridența, gălăgia, devălmășia, lipsa de coerență predomină în acest tip de teatru în care vocile actorilor-păpuși sunt la concurență cu agitația străzii. În această vânzoleală este foarte firesc ca *cul-proquo*-urile să se țină lanț, ca *Sganarelle* să se poată îndoi și lamenta că soția îl înșeală. El este și actor, și spectator în același timp. *Sganarelle* privește măștile și urmărește jocul lor, dar caută sub ele propria lui dramă, caută chipul adevărat al